

Aika 23.04.2026, klo 14:14 - 15:16

Paikka Sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

- § 12 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 13 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 14 Kylien kehittämisjaoston lausunto hyvinvointiohjelmasta 2026-2029**
- § 15 Kylien kehittämisjaoston lausunto kasvuohjelmasta 2026-2030**

Saapuvilla olleet jäsenet

Sari Hirsivaara
Marko Huhtala
Esa Jääskö
Jorma Kiviniemi, puheenjohtaja
Pekka Kunnari
Irma Mustonen
Marja Leena Nurmela
Sanna Rissanen
Anne Saarijärvi
Olli Tiainen

Muut saapuvilla olleet

Satu Tuovinen, aluekoordinaattori, sihteeri
Heikki Luiro, kaupunginhallituksen edustaja
Airi Mattanen, hallintosihteeri, tekninen sihteeri
Anne Puroaho, elinkeinopäällikkö, esittelijä

Poissa

Marjo Rundgren, puheenjohtaja
Jaakko Kemppe, 1. varapuheenjohtaja
Diana Hiukka-Laari
Rauni Kenttälä, johdon assistentti, tekninen sihteeri
Eino Keränen, nuorisovaltuuston edustaja
Reino Vaaraniemi

Allekirjoitukset

Jorma Kiviniemi
Puheenjohtaja

Satu Tuovinen
Sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Rovaniemen kaupungin asianhallintajärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Irma Mustonen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla
30.4.2026 alkaen.

Aluekoordinaattori Satu Tuovinen

§ 12

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen**Ehdotus**

Esittelijä: Anne Puroaho, elinkeinopäällikkö

Puheenjohtaja toteaa kylien kehittämisjaoston kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kylien kehittämisjaosto hyväksyy, että asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä. Todetaan, että läsnäolevien kuva- ja ääniyhteys toimii. Lisäksi hyväksytään osallistumisoikeus tähän kokoukseen johdon assistentti Rauni Kenttälälle (tekninen sihteeri).

Päätös

Rovaniemen kaupungin hallintosäännön 1.1.2026 148 §:n mukaisesti kokoukselle tulee valita tilapäinen puheenjohtaja, jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja iältään vanhimman jäsenen johdolla.

Jäsen Irma Mustosen johdolla kylien kehittämisjaosto valitsi kokoukselle yksimielisesti tilapäiseksi puheenjohtajaksi jäsen Jorma Kiviniemen. Valinnan jälkeen Kiviniemi siirtyi etäyhteydestä kokoustilaan.

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi läsnäolijat.

Nimi	Läsnä kokoushuoneessa	Läsnä etänä	Poissa
Pj. Marjo Rundgren			x
Vpj. Jaakko Kemppe			x
Sari Hirsivaara		x	
Diana Hiukka-Laari			x
Marko Huhtala		x	
Esa Jääskö		x	
Jorma Kiviniemi, puheenjohtaja	x	x	
Pekka Kunnari		x	
Irma Mustonen		x	
Marja Leena Nurmela		x	
Sanna Rissanen		x	
Anne Saarijärvi		x	
Olli Tiainen		x	
Reino Vaaraniemi			x
Heikki Luiro, kaupunginhallituksen edustaja	x		
Eino Keränen, nuorisovaltuuston edustaja			x
Anne Puroaho, elinkeinopäällikkö, esittelijä	x		
Satu Tuovinen, aluekoordinaattori, sihteeri	x		
Rauni Kenttälä, johdon assistentti, tekninen sihteeri			x

Airi Mattanen, hallintosihteeri, tekninen sihteeri	x		
---	---	--	--

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Työjärjestys hyväksyttiin yksimielisesti. Lisäksi hyväksytään osallistumisoikeus tähän kokoukseen hallintosihteeri Airi Mattaselle (tekninen sihteeri).

Lisäksi kuultavaksi on kutsuttu Erja Sainio, kuultavana § 14 ja § 15.

§ 13

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Anne Puroaho, elinkeinopäällikkö

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajaksi valitaan Irma Mustonen ja varatarkastajaksi Sari Hirsivaara.

Pöytäkirja on tarkastettava viimeistään 29.4.2026. Pöytäkirja toimitetaan tarkastuksen jälkeen elinvoimalautakunnalle sekä julkaistaan 30.4.2026 nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon [www.rovaniemi.fi/päätöksenteko](http://www.rovaniemi.fi/paätöksenteko).

Päätös

Kylien kehittämisjaosto päätti yksimielisesti valita pöytäkirjantarkastajaksi Irma Mustonen ja pöytäkirjan varatarkastajaksi valittiin Sari Hirsivaara.

Kaupunginhallitus, § 67, 16.03.2026

Kyläkehittämisjaosto, § 14, 23.04.2026

§ 14

Kyläkehittämisjaoston lausunto hyvinvointiohjelmasta 2026-2029

ROIDno-2025-5089

Kaupunginhallitus, 16.03.2026, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:

Jonna Leppiaho, erityisasiantuntija, jonna.leppiaho@rovaniemi.fi

Liitteet

1 Hyvinvointiohjelma 2026-2029 luonnos kh 160326

Perustelut

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (6 §) edellyttää, että kunta asettaa strategisessa suunnittelussaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määrittelee tavoitteita tukevat toimenpiteet. Kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja –suunnitelma. Kaupunginhallitus vastaa hyvinvointikertomuksen valmistelusta sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategisten linjausten yhteensovittamisesta ja seurannasta (HS 1.1.2026 § 29).

Rovaniemen kaupungin laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2021-2024 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 24.2.2025 (§ 6) ja se toimii tietoperustana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelulle meneillään olevalla valtuustokaudella. Laajan hyvinvointikertomuksen lisäksi suunnittelussa on hyödynnetty Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (2025) julkaisua ”Ratkaisuja kestävästä yhteiskunnan rakentamiseen”, joka toimii kansallisena väestön terveys- ja hyvinvointikatsauksena.

Hyvinvointiohjelma on kaupunkistrategiaa tukeva ja toimeenpaneva ohjelma, joka sisältää koko väestön, lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmat. Yhdistämällä näitä aiemmin erillisinä ohjelmina toteutuneita suunnitelmia pyritään selkiyttämään ohjelmakokonaisuutta ja sen toimeenpanoon ja raportointiin liittyviä vastuita. Muutoksen voidaan arvioida myös parantavan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön vaikuttavuutta. Aiemmin vastaava asiakirja on ollut nimeltään Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma, mutta ohjelmahierarkian selkiyttämiseksi nimi on muutettu vastaamaan muodoltaan Kasvuohjelmaa, joka asettuu ohjelmahierarkiassa hyvinvointiohjelman kanssa samalle tasolle.

Hyvinvointiohjelmassa on asetettu hyvinvointitietoon perustuen kolme päätavoitetta, jotka ohjaavat työtä ohjelmakaudella:

- Kävämme hyvinvointieroja ja vahvistamme osallisuutta
- Edistämme terveellisiä elintapoja
- Rakennamme turvallista arkea.

Ohjelma koostuu tekstiosista ja toimenpideohjeista. Tekstiosio sisältää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyölle asetetut päätavoitteet, kuvauksen hyvinvoinnin teemavuodesta, HYTE-kertoimen (hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosa) ja

TEAvisarin (Terveystiedon edistämisen aktiivisuus) kuvauksen sekä ohjelman toteutus- ja seurantaprosessin kuvauksen.

Toimenpideohjelma sisältää tavoitteiden saavuttamiseksi määritellyt toimenpiteet, niiden seurannan mahdollistavat mittarit sekä toimenpiteiden vastuutahot. Toimenpiteet on esitetty ikäryhmittäin siten, että osion laajimman osan muodostavat kaikkia ikäryhmiä koskevat toimenpiteet ja lisäksi omat osionsa on lapsille, nuorille, työikäisille ja ikääntyneille.

Toimenpiteet ovat vastuutahojen itsensä määrittelemiä keinoja, joilla eri palveluissa toteutetaan ilmiöperusteista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä. Järjestöt täydentävät omalla toiminnallaan kuntien ja hyvinvointialueiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ja tämä kumppanuus näkyy ohjelmassa toimenpiteinä, joiden osa- tai päävastuullisena toteuttajana ovat järjestöt. Kyseiset toimenpiteet ovat järjestöjen itsensä ohjelmaan nostamia ja muotoilemia ja niitä on työstetty kaupungin ja järjestöjen sopimuksellisessa yhteistyörakenteessa, järjestöjen elämäntietoverkostoissa.

Toimenpiteet ovat ajallisesti koko ohjelmakauden kattavia ja niitä on mahdollista hyödyntää toimielimien talousarvioprosesseissa. Kuntajohtajan TEAvisari-tiedonkeruissa selvitetään muun muassa sitä, onko kunta määritellyt talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista. Kyseinen indikaattori on osa HYTE-kertoimen tulosindikaattorien kokonaisuutta vaikuttaen siten kunnan saamaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan määrään. Hyvinvointiohjelma tukee tätä työtä.

Valmisteluprosessi

Hyvinvointiohjelmaa on valmisteltu tiiviissä yhteydessä kaupunkistrategian kanssa. Tämä on mahdollistanut strategiaan toteutetun henkilöstö-, luottamushenkilö- ja asukasosallisuuden tuottaman tiedon hyödyntämisen myös hyvinvointiohjelman valmistelussa. Lisäksi osana ohjelman valmistelua on toteutettu seuraavat kuulemiset:

- 10-11/25: henkilöstötyöpaja ja järjestötyöpaja
- 11/25 - 2/26: vaikuttamistoimielimien ja kylien kehittämisjaoston kokousten yhteydessä ohjelmatyön esittely ja evästyskeskustelut
- 1/26: kaupunginhallituksen iltakoulu
- 2/26: toinen järjestötyöpaja järjestöjen elämäntietoverkostoille.

Valmistelusta on vastannut kaupunginjohtajan asettama (k. v. 15.12.23 § 40) Rovaniemen kaupungin poikkialainen hyvinvointiryhmä, jota koordinoidaan sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialalta. Hyvinvointiryhmän jäsenet ovat toimineet yhteyshenkilöinä omille toimialoilleen ja palvelualueilleen ja vastanneet näiden edustajina ohjelman toimenpiteiden valmistelusta yksiköissään. Lapin hyvinvointialue on nimennyt hyvinvointiryhmään kuusi jäsentä eri vastuuyksiköistään ja hyvinvointialueen osallistuminen valmisteluprosessiin on toteutunut hyvinvointiryhmän jäsenyyden kautta.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Määttä, henkilöstö- ja hallintojohtaja

Kaupunginhallitus päättää pyytää liitteenä olevasta kaupungin hyvinvointiohjelmasta lausunnot vaikuttamistoimielimiltä, kylien kehittämisjaostolta sekä lautakunnilta poislukien tarkastuslautakunta 24.4.2026 mennessä.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan sijaisen päätösehdotuksen mukaisesti.

Kylien kehittämisjaosto, 23.04.2026, § 14

Valmistelija / lisätiedot:

Erja Sainio, asukastoiminnan projektisuunnittelija, erja.sainio@rovaniemi.fi

Liitteet

1 Hyvinvointiohjelma 2026-2029 luonnos_kylien kehittämisjaosto

Kaupunginhallitus on pyytänyt 16.3.2026 kokouksessaan kylien kehittämisjaostolta lausuntoa hyvinvointiohjelman luonnoksesta.

Kylien kehittämisjaosto pitää Hyvinvointiohjelma 2026–2029 luonnosta laaja-alaisena ja huolellisesti valmisteltuna kokonaisuutena, joka tunnistaa hyvinvoinnin keskeiset osa-alueet sekä korostaa ennaltaehkäisevää työtä, osallisuutta ja monitoimijaista yhteistyötä.

Jaosto tuo ohjelmaan liittyen esiin joitakin täsmentäviä näkökulmia kylä- ja maaseutualueiden huomioimiseksi.

Hyvinvointiohjelman tavoitteet ovat kattavat ja monipuoliset. Ohjelman tavoitteita ja sanavalintoja voisi kehittää paikoin siten, että painopiste siirtyy ongelmien ehkäisystä entistä selkeämmin kohti myönteisiä ja vahvistavia päämääriä, kuten osallisuuden, kuuluvuuden, yhteisöihin kiinnittymisen ja toimijuuden tukemista.

Ohjelman toimeenpanossa lasten, nuorten, aikuisten ja ikääntyneiden omien voimavarojen ja aktiivisen toimijuuden näkyvyys ohjelmassa voisi vahvistua.

Osallistuvan budjetoinnin kytkeminen hyvinvointiohjelmaan nähdään myönteisenä, ja sen yhteydessä olisi hyödyllistä tarkastella aiempien kierrosten vaikutuksia ja varmistaa kyläalueiden osallistumismahdollisuudet jatkossakin.

Kansalaistoiminnan osalta myös asukas- ja kylätoiminnan avustuskokonaisuuden voisi nostaa esiin. Elinvoimapaalvelut vastuutahona mahdollistaa esimerkiksi kyläyhdistysten kokoontumis-, harrastus- ja tapahtumatoimintaa vuotuisten kylätila-avustusten muodossa.

Liikkumisen ja ulkoilun edistämisessä pyöräilyn ja kävelyn rinnalla on tärkeää huomioida myös maaseutualueiden liikuntamahdollisuudet.

Etiäinen-verkkopalvelun osalta kylätoimijoiden rooli reittien ja taukopaikkojen ja laavujen ylläpidossa voisi näkyä nykyistä selkeämmin ja ohjata eri käyttäjien asianmukaista toimintaa.

Asumiseen, turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvissä toimenpiteissä kylä- ja maaseutualueiden erityispiirteet, kuten pitkät etäisyydet, paikalliset turvaverkot ja ikääntyvien mahdollisuudet asua kotona, ovat keskeisiä näkökulmia.

Työllisyyttä ja kolmannen sektorin roolia koskevissa toimissa on perusteltua tunnistaa yhdistysten ja kyläyhteisöjen merkitys työllistämisen ja osallisuuden edistäjinä. Ikääntyneiden osalta kuljetuspalveluiden, paikallisen yhdistystoiminnan ja matalan kynnyksen toiminnan saavutettavuus kyläalueilla tukevat ohjelman tavoitteita.

Kylien kehittämisjaosto toteaa, että hyvinvointiohjelman toimeenpanossa ja seurannassa on tärkeää varmistaa kylä- ja maaseutualueiden tasapuolinen huomiointi sekä selkeä vastuunjako eri toimijoiden välillä, jotta ohjelma edistää hyvinvointia koko Rovaniemen alueella.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Puroaho, elinkeinopäällikkö

Kylien kehittämisjaosto päättää antaa lausunnon hyvinvointiohjelmasta esittelijän esittelyn mukaisesti.

Päätös

Kylien kehittämisjaosto kuuli asiassa esittelijä, elinkeinopäällikkö Anne Puroahoa ja asukastoiminnan projektisuunnittelija Erja Sainiota.
Erja Sainio saapui kokoukseen etäyhteydellä klo 14.28.

Jäsen Marja Leena Nurmela esitti, jäsen Olli Tiaisen ja jäsen Anne Saarijärven kannattamana:

LISÄYS: Edistetään alueellista tasa-arvoa ja hyvinvointia tukemalla kulttuuritapahtumia ja liikuntakerhoja sekä liikuntapaikkojen kunnossapitoa kylillä.

Jäsen Olli Tiainen esitti, Marja Leena Nurmelan kannattamana

Alkuperäinen teksti –lause:

Kansalaistoiminnan osalta myös asukas- ja kylätoiminnan avustuskokonaisuuden voisi nostaa esiin.

MUUTOKSET: Kansalaistoiminnan osalta myös asukas- ja kylätoiminnan avustuskokonaisuus tulisi nostaa esiin.

Lisäys: Kylien kehittämisjaosto nostaa esiin myös ruoka-avun tarjoamisen tärkeyden kyläalueille.

Lisäys: Varmistetaan kansalaisopistotoiminnan turvaaminen kyläalueilla.

Kylien kehittämisjaosto päätti yksimielisesti hyväksyä lisäykset ja muutoksen, muilta osin kylien kehittämisjaosto päätti yksimielisesti hyväksyä esitetyn lausunnon Hyvinvointiohjelmasta 2026–2029.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus, Erityisasiantuntija Jonna Leppiaho

Kaupunginhallitus, § 370, 15.12.2025
Kylien kehittämisjaosto, § 15, 23.04.2026

§ 15

Kylien kehittämisjaoston lausunto kasvuohjelmasta 2026-2030

ROIDno-2025-4876

Kaupunginhallitus, 15.12.2025, § 370

Valmistelijat / lisätiedot:

Samppa Määttä, vt. toimialajohtaja, samppa.maatta@rovaniemi.fi

Liitteet

1 LIITE1. Rovaniemen kilpailukykyanalyysi ja tulevaisuuskuvat_Raportti_2025

Rovaniemen kasvuohjelma ja sen suhde kaupunkistrategiaan

Rovaniemen kaupungin hallintosäännön 10 §:n mukaisesti kaupunginvaltuusto päättää kasvuohjelmasta ja 28 §:n mukaisesti kaupunginhallitus päättää elinkeino- ja työllisyyspolitiikasta (kaupunginvaltuuston hyväksymän kasvuohjelman perusteella). Elinkeino- ja työllisyyspolitiikan tavoitteena on kaupungin elinvoimaisuuden ja työllisyyden edistäminen.

Rovaniemen kasvuohjelma on yksi keskeisimmistä Rovaniemen kaupunkistrategiaa toteuttavista ohjelmista. Se täsmentää kaupunkistrategian elinvoimaisuutta koskevat tavoitteet ja varmistaa, että kehittämistoimet kohdistuvat haluttuihin kokonaisuuksiin. Ohjelma luo edellytyksiä yritystoiminnalle, investoinneille ja työllistymiselle, mitkä ovat kriittistä alueen elinvoiman kehittymisen kannalta. Kasvuohjelma auttaa varautumaan tulevaisuuden muutoksiin, kuten työvoiman saatavuuteen ja kestäväen kasvun vaatimuksiin sekä ohjaa alueen kilpailukyyn vahvistamista ja toiminnan kohdistamista lähivuosiin. Ohjelman maaseutupoliittiset linjaukset ohjaavat kyläalueita ja muuta maaseutua koskevaa elinvoimaisuuden kehittämistä, ja työllisyysaluetta koskevat tavoitteet toimivat Rovaseudun työllisyysalueen strategisina linjauksina. Lähtökohtana kasvuohjelman laadinnalle on, että kasvuohjelma kokoaa kaupungin, yritykset ja sidosryhmät yhteisen vision ja toimenpiteiden äärelle, mikä lisää toiminnan vaikuttavuutta ja vähentää päällekkäisyyksiä.

Kasvuohjelman tulee perustua kaupunkistrategiaan ja sen valmisteluaineistoon, toimintaympäristön analyysiin sekä keskeisten tahojen osallistamiseen. Lisäksi ohjelman valmistelussa huomioidaan olennaiset kaupungin ja Lapin alueen strategiset asiakirjat, kuten Lapin yritysyritysstrategia.

Jo toteutettu valmistelutyö ja valmisteluprosessin eteneminen

Kasvuohjelman laadintaa on pohjustettu keväällä 2025 toteutetulla kilpailukykyanalyysillä ja skenaariotyöskentelyllä (liite 1). Tämä kokonaisuus toteutettiin osallistaen oleellisia sidosryhmiä työpajoissa sekä haastatteleamalla keskeisiä toimijoita. Haastateltavina oli avainhenkilöitä Rovaniemen kaupungilta, oppilaitoksista ja korkeakouluista sekä elinkeinoelämästä. Aineisto luo kasvuohjelmalle tiedollajohtamisen näkökulmasta pohjan, jonka avulla kasvuohjelman luonnos voidaan tuoda eri tahojen käsiteltäväksi. Lisäksi keväällä 2025 toteutettu

yrittäjäkysely loi aineistoa, jota voidaan hyödyntää erityisesti yrittäjien esille tuomien kehittämistarpeiden kohdistamiseen. Maaseutupoliittisten linjausten pohjustamisessa voidaan lisäksi hyödyntää kylien kehittämisjaoston tulevaisuustyöpajassa sekä Rovaniemen kylien kehittämissäätiön ja kaupungin alueellisten palvelujen yhdessä toteuttamien tulevaisuustyöpajojen aineistoja. Elinvoimapalvelujen henkilöstö on käsitellyt kasvuohjelman pohja-aineistoa osana kehittämisspäivien ohjelmaa sekä keväällä että loppuvuodesta 2025. Tämän avulla on saatu henkilöstön näkemystä kehittämiskokonaisuuksista.

Kasvuohjelman laadinnan on suunniteltu etenevän seuraavasti:

- 16.1.2026 (alustava päivä) laaja-alaisesti osallistava ja eri tahoja yhteensaattava työpaja
Osallistujat: kaupunginhallitus, elinvoimalautakunta, tekninen lautakunta, kylien kehittämisjaosto, Ranuan kunnan edustajat (työllisyysalueen asiat), Rovaniemen yrittäjien hallitus, 20 ensiksi ilmoittautunutta yrityksen tai yritysjärjestön edustajaa, korkeakoulut ja oppilaitokset, keskeinen virkamiehistö, muut oleelliset sidosryhmät
- 9.2.2026 Valtuustoseminaari
- 24.2.2026 Elinvoimalautakunta
- 9.3.2026 Kaupunginhallituksen iltakoulu
- 16.3.2026 Kaupunginhallitus (lausunnot toimitelmiltä, Ranuan kunnalta ja yleisessä lausuntopalvelussa)
- 13.4.2026 Kaupunginhallitus
- 27.4.2026 Kaupunginvaltuusto

Laadintaa ohjaavana tahona toimii kaupungin johtoryhmä.

Kasvuohjelman 2026-2030 suunniteltu rakenne

Kasvuohjelman 2026-2030 rakennetta on hahmoteltu seuraavaan muotoon:

- **Rovaniemen kasvun tulevaisuuskuva:** Tämä osio yltäisi vuoteen 2040 ja ottaisi huomioon pidemmän aikavälin kehitystavoitteen, johon tähän kasvuohjelmaan sisällytettävät painopisteet ja toimenpiteet lähtevät toimintaa ohjaamaan.
- **Rovaniemen kasvun painopisteet ja kärkitoimenpiteet:** Tämä osio sisältäisi elinvoiman edistämisen painopisteet vuosille 2026-2030 sekä näihin kytkeytyvät kärkitoimenpiteet, jotka mahdollistavat kaupungin elinvoimaisuuden kasvun.
- **Rovaniemen elinvoimapolitiikan toimialakärjet:** Tämä osio sisältäisi niiden kärkitoimialojen valinnan, joilla nähdään kilpailukykyanalyysin ja poliittisten valintoisen perusteella olevan suurinta potentiaalia kaupungin elinvoiman kasvun edistämiseksi. Näihin toimialoihin kohdistettaisiin erityisiä kehittämistoimenpiteitä, kuten tiiviimpää yritysysteistyötä, sijoittautumis- ja osaajamarkkinointia, kehittämishankkeita ja selvityksiä sekä resursoitaisiin toiminnan koordinoitua tarpeen mukaisesti.
- **Rovaniemen maaseutupoliittiset valinnat:** Tämä osio sisältäisi maaseutupoliittiset valinnat, jotka ohjaavat kyläalueiden ja muun maaseudun elinvoimaisuuden kehittämistä.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Pessa, konsernitalouspäällikkö

Kaupunginhallitus päättää käynnistää Rovaniemen kasvuohjelman laadinnan vuosille 2026–2030 edellä esitetyn mukaisena. Laadintaprosessia voidaan tarkentaa prosessissa esiintulevien tarpeiden mukaisesti.

Päätös

Kaupunginjohtajan sijainen teki kokouksessa muutetun päätösehdotuksen:

Kaupunginhallitus päättää käynnistää Rovaniemen kasvuohjelman laadinnan vuosille 2026–2030. Kasvuohjelma laaditaan seuraavan aikataulun mukaisesti:

- 16.1.2026 (alustava päivä) laaja-alaisesti osallistava ja eri tahoja yhteensaattava työpaja
Osallistujat: kaupunginhallitus, elinvoimalautakunta, tekninen lautakunta, kylien kehittämisjaosto, Ranuan kunnan edustajat (työllisyysalueen asiat), Rovaniemen yrittäjien hallitus, 20 ensiksi ilmoittautunutta yrityksen tai yritysjärjestön edustajaa, korkeakoulut ja oppilaitokset, keskeinen virkamiehistö, muut oleelliset sidosryhmät.
- 9.2.2026 Valtuustoseminaari
- Maaliskuun alku: Kaupunginhallituksen iltakoulu
- 16.3.2026 Kaupunginhallitus (lausunnot toimitelmiltä, Ranuan kunnalta ja yleisessä lausuntopalvelussa)
- 13.4.2026 Kaupunginhallitus
- 27.4.2026 Kaupunginvaltuusto

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että laadintaprosessia voidaan tarkentaa prosessissa esiin tulevien tarpeiden mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan sijaisen muutetun päätösehdotuksen mukaisesti.

Kylien kehittämisjaosto, 23.04.2026, § 15

Valmistelija / lisätiedot:

Erja Sainio, asukastoiminnan projektisuunnittelija, erja.sainio@rovaniemi.fi

Liitteet

1 Rovaniemen_kasvuohjelma_2026_2030_lausuntoversio_kylien kehittämisjaosto

Kylien kehittämisjaosto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa kasvuohjelman visiosta, painopisteistä, kärkitoimenpiteistä ja kilpailukykykärjistä erityisesti maaseutu- ja kyläalueiden elinvoiman näkökulmasta.

1. Rovaniemen elinvoimapolitiittinen visio

Elinvoimapolitiittinen visio kuvaa pääpiirteissään hyvin Rovaniemen tulevaisuuden suuntaa ja tunnistaa arktisen osaamisen, yhteistyön ja kestävä kasvun merkityksen.

Kyläen näkökulmasta on kuitenkin olennaista, että vision tavoite monipuolisesta elinkeinorakenteesta koko kaupungin alueella konkretisoituu myös käytännössä kylä- ja maaseutualueilla, eikä painotu ensisijaisesti kaupunkikeskusta.

Visiossa korostetaan kaupungin, yritysten ja oppilaitosten välistä vuoropuhelua. Kyläen kehittämisjaosto pitää tärkeänä, että tähän vuoropuheluun tunnistetaan selkeästi myös kyläyhteisöt, asukasryhdytykset ja muut paikalliset toimijat elinvoiman keskeisinä kumppaneina.

Kyläalueiden elinvoima rakentuu monitoimijuudesta, paikallislähtöisyydestä ja pitkäjänteisestä yhteisöllisestä kehittämisestä, mikä tulisi näkyä vahvemmin myös vision tulkinnassa.

Osaajaveto- ja pitovoimaa tarkastellaan ohjelmassa vahvasti työelämän ja osaajamarkkinoiden näkökulmasta. Kyläen kannalta pitovoima muodostuu lisäksi arkisista elinolosuhteista: asumisen mahdollisuuksista, peruspalvelujen ja digiyhteyksien saavutettavuudesta, liikkumisesta sekä turvallisesta ja yhteisöllisestä elinympäristöstä.

Näiden tekijöiden huomioiminen vahvistaisi vision kokonaisvaltaisuutta.

2. Elinvoiman painopisteet ja kärkitoimenpiteet

Kasvuohjelman painopisteet – yrittäjälähtöisyys, osaajaveto- ja pitovoima sekä kehittäminen kulttuuri – vastaavat pääosin Rovaniemen kehittämistarpeita. Kyläen kehittämisjaosto korostaa kuitenkin, että painopisteiden vaikuttavuus kyläalueilla edellyttää tarkempaa konkretisointia ja alueellista eriyttämistä.

Yrittäjälähtöisyyden ja yritysmuönteisyyden osalta on tarpeen täsmentää, mitä nämä tarkoittavat käytännössä maaseudun pienyrityksille, kausiluonteisille toimijoille ja monialaista yrittäjyyttä harjoittaville. Vuoropuhelun merkitystä korostetaan ohjelmassa, mutta jatkovalmistelussa tulisi kuvata selkeämmin, miten vuoropuhelu toteutuu käytännössä, kuka sitä koordinoi ja miten kyläalueiden yritykset ja toimijat tavoitetaan tasavertaisesti.

Kyläen elinkeinovahvuuksien ja -potentiaalin selvittäminen on erittäin kannatettava toimenpide. Työssä on tärkeää hyödyntää olemassa olevaa tietoa, aiempia kyläselvityksiä ja paikallisten toimijoiden osaamista.

Samalla kyläen elinvoiman vahvistamiseen tulee kytkeä nykyistä vahvemmin edunvalvontatyö valtion suuntaan, erityisesti tiestön, joukkoliikenteen, digitaalisten yhteyksien, maaseuturahoituksen ja kestävän matkailun rahoitusratkaisujen osalta.

Maaseuturahoituksen ja paikallislähtöisen Leader-rahituksen merkitys kehittämistoiminnassa on ollut Rovaniemen kylä- ja maaseutualueella merkittävää. Leader-rahituksen jatkuvuuden turvaaminen tulisi nostaa yhdeksi edunvalvonnan tavoitteeksi.

Lapissa Leader-toiminta tukee kyllä, yhdistyksiä, mikroyrityksiä ja nuoria sekä tavoittaa ne, jotka muuten jäävät ulkopuolelle. Leader-työllä vahvistetaan paikallista omistajuutta, pidetään palveluja ja toimintaa elävänä harvaan asutuilla alueilla. Se mahdollistaa rahoituksen toimijoille, joille suuret rahoitusinstrumentit ovat liian raskaita.

Kehittämisen kulttuurin osalta jaosto pitää myönteisinä kokeilu- ja pilotoitikirjauksia. Kyläalueet tulee nähdä tasavertaisina kehittämisen

alustoina kaupunkiympäristöjen rinnalla.

Tämä edellyttää selkeitä toimintamalleja paikallistarpeiden tunnistamiseen, kyläyhdistysten systemaattista hyödyntämistä sekä palautemekanismeja, joilla paikallistieto viedään osaksi päätöksentekoa.

Osaajaveto- ja pitovoiman näkökulmasta keskeinen kysymys kyläalueilla ei ole niinkään vetovoima vaan se, miten houkuttelevuus kääntyy pysyväksi asettumiseksi keskustan ulkopuolelle.

Tämä edellyttää asumisen mahdollistamista, sujuvia palvelupolkuja ja muualta muuttaneiden aitoa kotoutumista osaksi paikallisyhteisöjä.

3. Kilpailukykykärjet

Valitut kilpailukykykärjet perustuvat Rovaniemen tunnistettuihin vahvuuksiin ja tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia myös kyläalueille. Jaosto pitää erityisen myönteisinä kirjauksia, joissa tunnistetaan kylien rooli matkailussa, turvallisuudessa, logistiikassa ja huoltovarmuudessa.

Ympärivuotinen matkailu ja hyvinvointi ovat kylien elinvoiman kannalta keskeisiä. Kyläalueiden luonto-, kulttuuri- ja elämyskohteet tarjoavat vahvan perustan kestäväälle matkailulle.

Uusien matkailualueiden suunnittelussa ja luvituksessa tulee huomioida jo alkuvaiheessa henkilöstön asuminen ja liikkuminen, perheiden palvelutarpeet sekä turvallinen arki ja pitkät työurat.

Sosiaalinen kestävyys, ilmastoviisaus ja paikallisten asukkaiden hyötyminen matkailusta tulee määritellä konkreettisiksi kriteereiksi, ja kestävä matkailualueen käsite tulisi avata selkeämmin ohjelmassa.

Arktinen turvallisuus ja logistiikka tarjoavat kyläalueille mahdollisuuksia hajautettujen ratkaisujen, pilotointiympäristöjen ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Paikallisten asukkaiden osallistaminen ja paikallistuntemuksen hyödyntäminen ovat edellytys hyväksyttävälle ja toimiville ratkaisuille.

Mineraaliteollisuuden ja sitä palvelevien arvoketjujen osalta on tärkeää huomioida kiertotalouden mahdollisuudet, avoin viestintä ja asukkaiden osallistaminen.

Teollisten toimintojen yhteensovittaminen asumisen, palveluiden ja ympäristön kanssa edellyttää ennakoivaa ja kokonaisvaltaista maankäytön suunnittelua myös maaseutualueilla.

Luovat alat ja tapahtumatoiminta ovat merkittävä elinvoimatekijä myös kyläalueilla. Kulttuuri ja luova toiminta vahvistavat yhteisöllisyyttä, paikallisidentiteettiä ja matkailun sisältöjä.

On tärkeää, että luovat alat tunnistetaan aidosti kasvualaksi ja että kaupunki tukee niiden kehittymistä omilla hankinnoillaan, tilaratkaisuillaan ja monialaisella yhteistyöllä. Lasten ja nuorten matalan kynnyksen mahdollisuuksia tuoda esiin osaamistaan tulee vahvistaa.

Tavoiteltava tulevaisuuskuva 2040

Kasvuohjelman liitteenä oleva tavoiteltava tulevaisuuskuva vuodelle 2040 kokoa hyvin ohjelman pitkän aikavälin tavoitteet. Kylien kehittämisjaosto korostaa, että elinvoiman vahvistamisen rinnalla tulee edistää vastuullista ja laillista yritystoimintaa,

sekä työntekijöiden oikeuksien kunnioittamista.

Liikunnan ja kulttuurin aseman vahvistuminen edellyttää myös toimivia ja sujuvia joukkoliikenneyhteyksiä, jotka parantavat saavutettavuutta, tukevat lasten ja nuorten omatoimista liikkumista ja vähentävät liikenteen päästöjä.

Yhteenveto

Kylien kehittämisjaosto pitää Rovaniemen kasvuohjelmaluonnosta pääosin hyvin laadittuna ja strategisesti perusteltuna.

Jotta ohjelma tukisi koko kaupungin elinvoimaa täysimääräisesti, on tärkeää konkretisoida toimenpiteitä kylä- ja maaseutualueiden näkökulmasta, vahvistaa paikallislähtöisyyttä ja vuoropuhelua sekä varmistaa, että kasvu on sosiaalisesti, ekologisesti ja alueellisesti kestävä.

Kylät eivät ole vain kasvun kohteita, vaan aktiivisia toimijoita ja mahdollistajia Rovaniemen elinvoimassa nyt ja tulevaisuudessa.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Puroaho, elinkeinopäällikkö

Kylien kehittämisjaosto päättää hyväksyä lausunnon esittelijän esityksen mukaisesti.

Päätös

Erja Sainio poistui kokouksesta klo 15.11.

Puheenjohtaja Jorma Kiviniemi esitti jäsen Anne Saarijärven kannattamana seuraavan lisäyksen:

Lisäys: Alkutuotannon turvaaminen on keskeinen osa huoltovarmuutta, erityisesti ruokatuotannon näkökulmasta. Alkutuotanto on myös keskeinen osa paikallista yritystoimintaa ja aluetaloutta, ja maatilojen monialaisuus tulee tunnistaa. Kylien elinvoima edellyttää nuorten kiinnittymistä alueeseen sekä sukupolvenvaihdosten mahdollistamista.

Kylien kehittämisjaosto päätti yksimielisesti hyväksyä lisäyksen, muilta osin kylien kehittämisjaosto päätti yksimielisesti hyväksyä esitetyn lausunnon Kasvuohjelmasta 2026-2030.

Tiedoksi

Elinvoimalautakunta, Samppa Määttä

Muutoksenhakukielto

§12, §13, §14, §15

Muutoksenhakukielto

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee Kuntalain 410/2015, 136 §:n mukaan vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.